

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۷۸/۴۷۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۱۴ و پیرو نامه شماره ۱۰۲/۲۴۷۶۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۲

طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده

مصوبه جلسه مورخ بیست و ششم اسفند ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی که بر اساس اصل ۸۵ قانون اساسی در مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۸ به تصویب کمیسیون مشترک رسیده است، در جلسات متعدد شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت که به شرح زیر اعلام نظر می‌گردد:

۱- در ماده ۱،

۱-۱ بند (الف)، از جهت روشن نبودن وظایف «ستاد ملی جمعیت» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱-۲ لازم است در بند (الف) ذکر شود که اجرای این قانون «با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی» خواهد بود و الا مصوبه، مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی خواهد بود.

۱-۳ در تبصره ۳، مقصود از نظارت دبیرخانه ستاد ملی جمعیت و سازوکارهای آن ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱-۴ بند (ب)، از جهت روشن نبودن وظایف و ترکیب ستاد عالی جمعیت و خانواده، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱-۵ بند (ب) از جهت مشخص نبودن نسبت میان ستاد ملی جمعیت و ستاد عالی جمعیت و خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱-۶ بند (ب)، از جهت مشخص نبودن منظور از معیار بودن گزارش‌های ستاد مذکور در تصمیم‌گیری در مراجع قضائی، تقنینی و نظارتی ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱-۷ تبصره بند (پ)، از جهت روشن نبودن وظیفه وزارت کشور نسبت به برنامه‌ها و راهبردهای مذکور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲- ماده ۳، از جهات روشن نبودن مفهوم «کلانشهرها»، عدم تعیین تکلیف ساکنان کلانشهرها در مورد این حکم، مشخص نبودن منظور از عبارت «۵ سال سکونت» که سکونت منتهی به زمان تولد فرزند مورد نظر است یا شامل سکونت‌های قبلی نیز می‌شود و عدم تعیین تکلیف کسانی که کمتر از ۵ سال در آن شهر یا روستا سکونت داشته‌اند، ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۳- در ماده ۴ ،

۳-۱ تبصره ۱، از این جهت که آیا این حکم شامل ساکنین روستاها نیز می‌شود یا خیر ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۲ تبصره ۱، از جهت روشن نبودن مفهوم کلانشهرها، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴- ماده ۵، از جهت روشن نبودن سازوکار اجرای این حکم و همچنین از این جهت که منظور از لحاظ کردن «تعداد فرزندان»، همه فرزندان خانواده است یا صرفاً فرزندان که با خانواده سکونت دارند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵- ماده ۶، از این جهت که منظور از مضمولین حکم مذکور، همه خانواده‌ها است یا صرفاً شامل خانواده‌های فاقد مسکن مناسب است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۶- در ماده ماده ۷ ،

۶-۱ اطلاق ماده، نسبت به مواردی که درآمدهای مذکور، از لحاظ شرعی، مصارف مشخصی دارند فلذا قابل استفاده در این موضوع نیستند، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۶-۲ تکلیف «مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه» به اقدام مذکور، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۶-۳ اطلاق تبصره ۲، نسبت به مواردی که از لحاظ شرعی، شرایط و مصارف خاصی برای استفاده دارند، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۶-۴ در تبصره‌های ۲ و ۴، اطلاق عدم نیاز به تصویب هیأت امنای دانشگاه‌ها و سایر مراکز، برای انجام امور مذکور، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۶-۵ در تبصره ۳، تکلیف وزارت راه و شهرسازی به اختصاص «بخشی از» اراضی در اختیار خود به امر مذکور، از جهت عدم تعیین میزان و ضوابط برای انجام تکلیف مذکور ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۶-۶ در تبصره ۴، منظور از «رعایت پیوست‌های فرهنگی»، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۷- در ماده ۸ ،

۷-۱ تکلیف «مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه» به اقدام مذکور، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۷-۲_ این ماده، از جهت روشن نبودن مفهوم «کلانشهرها» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۷-۳_ این ماده، از این جهت که آیا عبارت «اجاره نامه رسمی»، اجاره نامه های تدوین شده در دفاتر مشاوران املاک را نیز شامل می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۸_ اطلاق ماده ۹، از این جهت که آیا دولت هزینه های تحمیل شده نسبت به بانک های عامل در اجرای این حکم را جبران خواهد کرد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
۹_ در ماده ۱۰،

۹-۱_ منظور از قید «در سال نخست اجرای این قانون» و عبارت «ضمانت زنجیره ای» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۹-۲_ در تبصره ۱، منظور از تأمین «بخشی از» منابع اجرای این حکم از محل مذکور، به دلیل مشخص نشدن میزان آن، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
۱۰_ در ماده ۱۱،

۱۰-۱_ صدر ماده ۱۱، از این جهت که این مال، متعلق به فرزند است یا سرپرست خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۰-۲_ نسبت میان حکم ماده ۱۱ و تبصره های آن، با بند «ک» تبصره «۲» قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۰-۳_ در تبصره ۲، با توجه به تکلیف مندرج در صدر ماده، مقصود از مجاز بودن دولت ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۰-۴_ در تبصره ۴، در تکلیف «وزارت» امور اقتصادی و دارایی به تدوین آیین نامه مذکور، از این جهت که مشخص نیست آیین نامه مذکور توسط وزیر تصویب و ابلاغ می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۰-۵_ تبصره ۵، از این جهت که این نرخ نسبت به هر کدام از شهرستان های استان چگونه اعمال خواهد شد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
۱۱_ ماده ۱۲،

۱۱-۱_ ذکر عبارت «بدون نوبت و بدون قرعه کشی» از جهت رعایت حقوق کسانی که از قبل نوبت داشته اند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۱-۲_ از این جهت که مالک خودرو تحویلی چه کسی خواهد بود و همچنین از این جهت که آیا «سرپرست خانواده» شامل افرادی غیر از پدر و مادر نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۲_ در ماده ۱۵ ،

۱۲-۱_ بند (الف)، نسبت به دستگاه‌هایی که مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نیستند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۲-۲_ بند (ب)، از جهت شمول نسبت به دستگاه‌هایی نظیر دانشگاه‌ها که قواعد تبدیل وضعیت خاص دارند ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۲-۳_ در بند (ب)، کاهش طول سنوات تبدیل وضعیت فرد از رسمی آزمایشی به رسمی قطعی، با توجه به اینکه هدف اصلی پیش‌بینی دوره رسمی آزمایشی، ارزیابی افراد در طول این دوره است، مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

۱۳_ در ماده ۱۷ ،

۱۳-۱_ صدر ماده، از جهت شمول این حکم نسبت به افراد مشغول به کار در بخش خصوصی و رابطه استخدامی و قراردادهای آنها ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۳-۲_ اطلاق بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ث) در بخش خصوصی، از این جهت که آیا در مواردی که موجب اختلال در کار می‌شود و جبران هم صورت نمی‌گیرد، جاری است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۳-۳_ در بند (پ)، استفاده از واژه غیرفارسی «شیفت»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱۳-۴_ اطلاق بند (ج) در بخش خصوصی، نسبت به مواردی که ضرورتی وجود ندارد، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۳-۵_ در تبصره، مقصود از عبارت «بار مالی» از این جهت که منظور، تأمین بار مالی ایجادشده برای دولت است یا شامل جبران هزینه‌های بخش خصوصی نیز می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۴_ در ماده ۱۹، ستاد ملی جمعیت مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، دارای ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۱۵_ در ماده ۲۲ ،

۱۵_۱_ در تبصره ۱، اعطای صلاحیت تصویب ضوابط و استانداردهای فضای مربوطه به ستاد عالی جمعیت و خانواده، مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

۱۵_۲_ تبصره ۱، مبنی بر ابهام مذکور در ماده ۱، در خصوص ستاد عالی جمعیت و خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱۶_ در ماده ۲۳ ،

۱۶_۱_ بند (ب)، از این جهت که روشن نیست آیا این اقدام از طریق حوزه‌های علمیه صورت می‌گیرد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱۶_۲_ بند (ت)، از این جهت که روشن نیست منظور از واگذاری زمین‌های مذکور، تملیک آنهاست یا حالات دیگری مدنظر است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۱۷_ ماده ۲۵ ،

۱۷_۱_ الزام بخش خصوصی به ارائه خدمات مذکور، بدون جبران هزینه‌ها، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۷_۲_ استفاده از واژه غیرفارسی «سرویس»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱۸_ در ماده ۲۶، با توجه به اساسنامه‌های حوزه‌های علمیه که به تأیید مقام معظم رهبری رسیده است، تکلیف حوزه‌های علمیه به انجام امور مذکور، بدون هماهنگی با مدیریت ذی‌ربط در حوزه‌های علمیه مغایر بند ۱۰ اصل سوم و اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

۱۹_ در ماده ۲۸، بند (چ) مبنی بر ابهام مذکور در ماده ۱، در خصوص ستاد عالی جمعیت و خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲۰_ در ماده ۲۹، منظور از «بودجه حمایتی» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲۱_ در ماده ۳۱، ستاد ملی جمعیت مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، دارای ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲۲_ در ماده ۳۳ ،

۲۲_۱_ از این جهت که روشن نیست آیا اقدامات مذکور در این ماده در چارچوب مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی از جمله سند تحول بنیادین آموزش و پرورش خواهد بود، ابهام وجود دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲۲_۲ در بندهای (پ) و (ت)، استفاده از واژه غیرفارسی «کادر»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۲۲_۳ تبصره این ماده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، در خصوص ستاد عالی جمعیت و خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۳ در ماده ۳۵، استفاده از واژه غیرفارسی «کادر»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.
۲۴ در ماده ۳۷،

۲۴_۱ واگذاری صدور و لغو مجوز مراکز و مؤسسات مذکور به سازمان تبلیغات اسلامی، مغایر اصل ۶۰ قانون اساسی شناخته شد.

۲۴_۲ ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۴_۳ ممنوعیت هرگونه فعالیت در امر انتخاب همسر، از این جهت که شامل ممنوعیت فعالیت‌های موردی و خارج از فعالیت در قالب مراکز و مؤسسات نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
۲۵ در ماده ۳۸،

۲۵_۱ صدر ماده، از جهت صلاحیت و ماهیت مصوبات شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۵_۲ ذیل ماده، از این جهت که روشن نیست منظور از واگذاری ارائه آموزش‌های اخلاقی، حقوقی و روانشناسی حین ازدواج به نهاد مذکور، آموزش‌های حین ازدواج به دانشجویان است یا شامل عموم مردم نیز می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
۲۶ در ماده ۳۹،

۲۶_۱ استفاده از واژه غیرفارسی «پروژه»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۲۶_۲ ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲۶_۳ تکلیف حوزه‌های علمیه به اقدام مذکور، با توجه به اساسنامه‌های حوزه‌های علمیه، مغایر بند ۱۰ اصل سوم و اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

۲۷ در ماده ۴۲ ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

- ۲۸- در تبصره ۳ ماده ۴۳، از این جهت که آیا لازم است مصوبات شورای عالی بیمه، به تصویب هیأت وزیران برسد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۲۹- در ماده ۴۵، از این جهت که آیا لازم است مصوبات شورای عالی بیمه، به تصویب هیأت وزیران برسد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳۰- در ماده ۴۶، با توجه به مفاد تقریباً مشترک مواد ۴۶ و صدر ماده ۳۸، نسبت میان این دو ماده ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳۱- در ماده ۴۷،
- ۳۱-۱- لزوم تأیید راهنمای مکتوب حفظ، مراقبت و سلامت جنین توسط ستاد عالی جمعیت و خانواده، مغایر بند ۷-۱- سیاست‌های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری و در نتیجه مغایر بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۱-۲- ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳۲- در ماده ۵۰،
- ۳۲-۱- در بند (ج)، اطلاق ممنوعیت پرداخت بیمه در موارد مذکور، نسبت به قراردادهای بیمه‌ای که سابق بر این قانون منعقد شده است و پرداخت بیمه در این موارد نیز در تعهد بیمه‌گر بوده است، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۳۲-۲- بند (ج)، از جهت شمول مواردی که زایمان غیرطبیعی به درخواست مادر بوده و این درخواست منطبق با نظر پزشک نیز بوده است ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳۲-۳- استفاده از واژه‌های غیرفارسی «سزارین» در بندهای (ج) و (چ)، «تکنسین» در بند (چ) و «کادر» در بند (خ)، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۲-۴- در بند (خ)، ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۳۲-۵- بند (د)، از این جهت که آیا تعیین کاهش سالانه میزان زایمان غیرطبیعی نسبت به نرخ کل زایمان، به‌عنوان پیش‌نیاز اعتبار بخشی به بیمارستان‌ها، مقید به حفظ سلامت مادر و کودک است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۳_ در ماده ۵۱ ،

- ۳۳_۱_ در تبصره ۱، اطلاق حکم نسبت به «موارد ضرر جدی» برای مادر و جنین به غیر از خطر جانی، به عنوان موارد مجاز، خلاف شرع و بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۳_۲_ در تبصره ۱، ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۳۳_۳_ در تبصره ۲، اطلاق حکم نسبت به موارد ضرر جدی یا موارد ضروری به تشخیص پزشک، خلاف شرع و بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۳_۴_ در تبصره ۲، از جهت روشن نبودن تکلیف مواردی که استفاده از داروهای مذکور لازم بوده اما دسترسی به پزشک وجود ندارد، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۳۴_ ماده ۵۲ ،

- ۳۴_۱_ از این جهت که «عقیم سازی»، شامل موارد موقت نیز می شود یا صرفاً مربوط به موارد دائم است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۳۴_۲_ از این جهت که روشن نیست، «موارد استثنایی» مذکور در ماده شامل چه مواردی است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۳۵_ در ماده ۵۳ ،

- ۳۵_۱_ اطلاق حکم صدر تبصره ۱، نسبت به مواردی که علم یا ظن قوی به لزوم ارجاع وجود داشته باشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۳۵_۲_ در تبصره ۱، ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۳۵_۳_ در تبصره ۲، لزوم تأیید دستورالعمل غربالگری توسط ستاد عالی جمعیت و خانواده، مغایر بند ۷-۱- سیاست های کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری و در نتیجه مغایر بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۵_۴_ در تبصره ۲، اطلاق عدم تخلف پزشک در صورت اقدام در چارچوب دستورالعمل، نسبت به مواردی که پزشک علم به لزوم عمل بر خلاف دستورالعمل دارد، خلاف شرع شناخته شد؛ مگر این که این امر در دستورالعمل پیش بینی شده باشد.
- ۳۵_۵_ تبصره ۳، از این جهت که آیا تجویز پزشک نیز باید در چارچوب دستورالعمل مذکور در تبصره ۲ باشد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۳۶_ در ماده ۵۴ ،

۳۶_۱_ استفاده از واژه غیرفارسی «رادیولوژی»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳۶_۲_ تبصره ۱، از این جهت که فاصله زمانی بین مراحل مذکور مشخص نیست، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۷_ در ماده ۵۵، استفاده از واژه غیرفارسی «کنترل»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸_ در ماده ۵۶ ،

۳۸_۱_ اطلاق شرعی دانستن دستورالعمل مربوطه با رأی دو فقیه مذکور، مغایر اصل ۴ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸_۲_ اطلاق واگذاری تصویب دستورالعمل اجرایی سقط و تعیین موارد مجاز سقط به شورای مذکور، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸_۳_ تبصره ۱، مبنیاً بر ایرادات مندرج در خصوص صدر ماده، مغایر اصول ۴ و ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸_۴_ تبصره ۲، از این جهت که منظور از دستورالعمل‌ها و رویه‌های مذکور، مصوبات خود این شورا است یا مصوبات سایر مقامات و نهادهای صالح را نیز شامل می‌شود، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۸_۵_ در تبصره ۳، دستورالعمل مذکور، مبنیاً بر ایرادات مندرج در خصوص صدر ماده، مغایر اصول ۴ و ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸_۶_ در تبصره ۳، قطعی دانستن رأی صادره از این جهت که آیا نافی حق اعتراض به سایر مراجع قانونی است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۸_۷_ در تبصره ۳، در خصوص عضویت «یک متخصص پزشکی قانونی»، از این جهت که آیا این متخصص، در استخدام سازمان پزشکی قانونی است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۹_ ماده ۵۷، از جهت روشن نبودن مفهوم «ابلاغ»، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۰_ ماده ۵۸، از این جهت که آیا نگهداری و حمل داروهای مذکور، شامل موارد غیرتجاری و استفاده شخصی نیز می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۱_ در ماده ۶۱،

۴۱_۱_ اطلاق حکم نسبت به مواردی که قیود مذکور در ماده ۲۸۶ قانون مجازات اسلامی را نداشته باشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۴۱_۲_ در تبصره، عدم تصریح به درج در بودجه سنواتی، مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

۴۲_ در ماده ۶۴، ستاد عالی جمعیت و خانواده، مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۳_ در ماده ۶۵، استفاده از واژه غیرفارسی «بیوتوریسم»، مغایر اصل ۱۵ قانون اساسی شناخته شد.

۴۴_ در ماده ۶۸،

۴۴_۱_ در تبصره ۲، مقصود از «اجرا» ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۴_۲_ حکم مندرج در تبصره ۳ ماده ۶۸ ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۵_ در ماده ۶۹، درج عبارت «از هر محل» در صدر ماده و در تبصره ۱ آن ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۶_ در ماده ۷۰، لازم است «اجرای» احکام این قانون در ارتباط با نهادهای زیرنظر مقام معظم رهبری، منوط به اذن ایشان باشد و الا مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی خواهد بود.

۴۷_ در ماده ۷۱،

۴۷_۱_ با توجه به این که در ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، مجازاتی درج نشده است، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۷_۲_ در تبصره ۳، ستاد ملی جمعیت مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، دارای ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۷_۳_ تکلیف «سازمان برنامه و بودجه» به منظور نمودن اعتبار مرتبط با موضوع جمعیت در دستگاهها در بودجه سنواتی، از این جهت که آیا تشریفات تصویب بودجه مندرج در اصل ۵۲ قانون اساسی رعایت خواهد شد یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۸_ در ماده ۷۲،

۴۸_۱_ با توجه به منوط شدن اجرای احکام این قانون به تأمین و تخصیص منابع در بودجه سنواتی، اجرای این مصوبه بر اساس بودجه سال ۱۴۰۰، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۸_۲_ اعتبارات هزینه‌ای مذکور در این ماده، از این جهت که آیا طریق جبران هزینه‌های اجرای این قانون خواهد بود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳-۴۸_ جزء (خ) بند ۱، از این جهت که آیا شامل اموال در اختیار ولی فقیه یا سایر صاحبان حق می‌شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴-۴۸_ در تبصره ۱، ستاد ملی جمعیت مبنیاً بر ابهام مذکور در ماده ۱، دارای ابهام است؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵-۴۸_ تبصره ۱، مبنیاً بر ابهام مذکور در تبصره ۳ ماده ۱، در خصوص نظارت ستاد و سازوکارهای آن، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۶-۴۸_ تبصره ۲، از این جهت که منظور از کمک بودن اعتبارات این ماده، خروج از ضوابط نظارت بر بودجه است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۹_ در ماده ۷۳،

۱-۴۹_ عبارت «کلیه قوانین» که به موجب این قانون لغو می‌شوند، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲-۴۹_ در تبصره ۲، تکلیف دستگاه‌های اجرایی به تخصیص بودجه‌های مرتبط با تنظیم خانواده به اجرای این قانون، از این جهت که آیا با رعایت ماده ۷۲ این قانون از جهت درج در بودجه سنواتی است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵۰_ اطلاق اجرای یکسان احکام این مصوبه، با توجه به تفاوت نرخ باروری در استان‌ها و شهرستان‌های مختلف، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۵۱_ با عنایت به نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام در خصوص طرح مذکور، مصوبه مغایر بند ۲ اصل ۱۱۰ قانون اساسی شناخته شد. به پیوست نظر این هیأت به شماره ۱۰۰۷۱۰/۰۱۰۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۰۱ عیناً جهت اقدام لازم ارسال می‌گردد.

تذکرات:

۱- در ماده ۱،

۱-۱_ در بند (الف)، عبارت «تبصره (۱)» به «تبصره (۷)»، عبارت «نهاد تخصصی مدیریت جامع مدیریت کشور» به «نهاد تخصصی مدیریت جامع جمعیت کشور»، عبارت «امور اقتصاد و دارایی» به «امور اقتصادی و دارایی» و «سازمان بسیج مستضعفان» به «سازمان بسیج مستضعفین» تغییر یابد.

۱-۲_ در تبصره ۲ بند (الف)، عبارت «رئیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه» به «مدیر حوزه‌های علمیه» و عبارت «معاونت مرتبط» به «دستگاه مرتبط» تغییر یابد.

- ۳-۱ در بند (ب)، عبارت «دریافت گزارش عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط و ارزیابی آنها» تکراری است و باید حذف گردد.
- ۴-۱ در بند (پ)، عبارت «مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۴» به عبارت «مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰» تغییر یابد.
- ۲-۲ در ماده ۳، عبارت «قیمت تمام‌شده» به عبارت «هزینه آماده‌سازی» تغییر یابد.
- ۳-۳ در تبصره ۵ ماده ۷، عبارت «وزارت راه و شهرسازی» به «وزارت مسکن و شهرسازی» اصلاح گردد.
- ۴-۴ در ماده ۸، عبارت «ودیعہ مسکن»، به عبارت «ودیعہ مسکن (قرض الحسنه ضمن اجاره)» اصلاح گردد.
- ۵-۵ در ماده ۱۰، عبارت «هزار چهارصد» به «هزار و چهارصد» و در تبصره ۱ آن، عبارت «تسهیلات ازدواج جوانان» به «تسهیلات قرض الحسنه ازدواج» اصلاح گردد.
- ۶-۶ در ماده ۱۳، عبارت «سه دهک بالا» به عبارت «سه دهک بالای درآمدی» اصلاح گردد.
- ۷-۷ در بند (پ) ماده ۱۵، عبارت «مستخدمین صدر ماده» به عبارت «مستخدمین در دستگاه‌های مذکور در صدر ماده» اصلاح گردد.
- ۸-۸ در ماده ۱۸،
- ۸-۱ در بند (ج)، موضوع گواهی پزشکی تصریح گردد.
- ۲-۸ در تبصره، عبارت «ماده (۷۰)» به عبارت «ماده (۷۲)» اصلاح گردد.
- ۹-۹ در صدر ماده ۲۱، عبارت «اخذ حق» باید حذف گردد.
- ۱۰-۱۰ در ماده ۲۳،
- ۱۰-۱ در بند (الف)، واژه «خیریه‌ها» به واژه «خیریه» اصلاح گردد.
- ۲-۱۰ در بند (ت)، عبارت «قیمت تمام‌شده» به عبارت «هزینه آماده‌سازی» تغییر یابد.
- ۱۱-۱۱ در ماده ۲۵، با توجه به این که سرویس مبتنی بر سامانه برخط همان (ای. پی. آی) نیست، لازم است اصلاح گردد.
- ۱۲-۱۲ در ماده ۲۸، عبارت «ازدواج به هنگام نیاز» به عبارت «ازدواج به هنگام» اصلاح گردد.
- ۱۳-۱۳ در ماده ۳۰، بعد از عبارت «سازمان تبلیغات اسلامی» عبارت «در چارچوب اساسنامه خود» اضافه گردد.
- ۱۴-۱۴ در ماده ۳۴، عبارت «در همه دانشگاه‌های کشور» اضافه شود.
- ۱۵-۱۵ در ماده ۳۵، عبارت «ازدواج به هنگام نیاز» به عبارت «ازدواج به هنگام» اصلاح گردد.
- ۱۶-۱۶ در ماده ۳۸، عبارت «نهاد رهبری دانشگاه‌ها» به عبارت «نهاد نمایندگی ولی فقیه در دانشگاه‌ها» اصلاح گردد.
- ۱۷-۱۷ در ماده ۴۱،
- ۱-۱۷ عبارت «لازم‌الاجراء شدن قانون» به عبارت «لازم‌الاجراء شدن این قانون» تغییر یابد.
- ۲-۱۷ عبارت «مراکز ناباروری سطح سه» به عبارت «مراکز درمان ناباروری سطح سه» اصلاح گردد.

۱۷-۳ در تبصره ۴، واژه «مربوطه» به «مربوط» تغییر یابد.

۱۸- عبارت پردازی ماده ۴۵، از لحاظ ویرایشی اصلاح گردد.

۱۹- در ماده ۴۶، عبارت «کاهش فاصله ازدواج و فرزند اول» به عبارت «کاهش فاصله ازدواج تا تولد فرزند

اول» و عبارت «کاهش فاصله بین فرزندان» به عبارت «کاهش فاصله بین تولد فرزندان» تغییر یابد.

۲۰- در ماده ۴۷، واژه «مادر» به واژه «مادران» تغییر یابد.

۲۱- در ماده ۵۰،

۲۱-۱ در بند (الف)، عبارت «کاهش غیرطبیعی» به عبارت «کاهش زیانمان غیرطبیعی» تغییر یابد.

۲۱-۲ در بند (ث)، لازم است قید «در چارچوب قوانین و مقررات» به حکم مذکور اضافه گردد.

۲۲- در تبصره ۱ ماده ۵۱، عبارت «لازم الاجراء شدن قانون» به عبارت «لازم الاجراء شدن این قانون» تغییر یابد.

۲۳- در ماده ۵۲، عبارت «پزشکی قانونی» به عبارت «سازمان پزشکی قانونی»، عبارت «عقیم سازی را که

خطر جانی برای مادر دارد» به عبارت «عقیم سازی در مواردی که بارداری خطر جانی برای مادر دارد» و عبارت

«لازم الاجراء شدن قانون» به عبارت «لازم الاجراء شدن این قانون» تغییر یابد.

۲۴- در ماده ۵۳،

۲۴-۱ در بند ۲، عبارت «استاندارهای علمی» به عبارت «استانداردهای علمی» تغییر یابد.

۲۴-۲ در تبصره ۳، بعد از عبارت متخصص، «،» گذاشته شود.

۲۵- در ماده ۵۴، عبارت «لازم الاجراء شدن قانون» به عبارت «لازم الاجراء شدن این قانون» و در تبصره ۱،

عبارت «صدر ماده» به عبارت «ذیل ماده» تغییر یابد.

۲۶- در ماده ۵۵، واژه «شبهه» به عبارت «شبکه بهداشت» تغییر یابد.

۲۷- در ماده ۵۸،

۲۷-۱ واژه «مصرف» به «عرضه» و عبارت «قانون مجازات های اسلامی» به عبارت «قانون مجازات

اسلامی» اصلاح گردد.

۲۷-۲ در خصوص داروهای غیررایج ولی موثر در سقط جنین نیز در این ماده تعیین تکلیف صورت گیرد.

۲۸- در ماده ۶۰، واژه «خسارت» به «جزای نقدی» اصلاح گردد.

۲۹- در ماده ۶۲، عبارت «لازم الاجراء شدن قانون» به عبارت «لازم الاجراء شدن این قانون» تغییر یابد.

۳۰- در ماده ۶۳، عبارت «وزارت خارجه» به عبارت «وزارت امور خارجه» و عبارت «سازمان مهاجرین و

اتباع خارجی» به عبارت «اداره کل مهاجرین و اتباع خارجی» اصلاح گردد.

۳۱- ماده ۶۵، از لحاظ عبارتی و ویرایشی بازنویسی گردد.

۳۲- در ماده ۶۷، عبارت «خدمات کشوری» به عبارت «مدیریت خدمات کشوری» اصلاح شود.

۳۳_ در ماده ۶۸، در فراز دوم تبصره ۲، عبارت «این بند»، اصلاح گردد.

۳۴_ در ماده ۶۹، در تبصره ۱، واژه «ذیر» به «ذیل» اصلاح گردد.

۳۵_ در ماده ۷۲، عبارت مذکور در صدر ماده، به بند (الف) ماده ۱ منتقل شده و اسناد بالادستی مرتبط دیگر

نیز اضافه و بر لزوم «رعایت مصوبات شورای انقلاب فرهنگی» تصریح گردد.

۳۶_ در ماده ۷۳، عبارت «خدمات کشوری» به عبارت «مدیریت خدمات کشوری» اصلاح شود.

۳۷_ در مواد ۳، ۴، ۶، ۷، ۱۰، ۴۱، ۶۹، ۷۰، ۷۱ و ۷۲ عنوان «قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی،

اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» به صورت کامل ذکر شود.

۳۸_ در فراز انتهایی قانون، عبارت «هفتاد و چهار ماده واحد» به عبارت «هفتاد و چهار ماده» اصلاح گردد.

سیانگ رویک

بسمه تعالی

شماره ۱۰۰۷۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ ۱۰۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰

پست ..... داری

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۱۰۶۲۴۹۴۲
تاریخ ثبت:	۱۳۰۰/۰۲/۲۲
کد پرونده:	
ساعت ورود:	

حضرت آیتا... جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

بر اساس اصل یکصدوده قانون اساسی و در اجرای مقررات نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام، ابلاغیه‌های مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۵ و ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و در چارچوب اقدامات مصرح در ماده ۷ مقررات مذکور و براساس بند (۴-۱) پیوست حکم دوره هشتم مجمع تشخیص مصلحت نظام، نظر هیأت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی (جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱/۳۱) در مورد "طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده" به شرح ذیل جهت ابلاغ به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

- مواد (۷)، (۹) و (۵۶) و تبصره‌های آن ابهام دارد. بعد از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

صادق آملی لاریجانی
رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام
و رئیس هیأت عالی نظارت

پیوست مموپات هیئت عالی نظارت در موضوع « طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده»

توضیح مغایرت	سیاست کلی موضوع مغایرت	متن ماده	ردیف
<p>حکم این ماده از حیث تفسیر به دانشگاه‌های غیر دولتی ابهام دارد. اگر منظور ماده این باشد که این دانشگاه‌ها نیز ملزم هستند که برای ساخت و تکمیل و تجهیز خوابگاه‌های مساهمی اقدام کنند، با توجه به این که این دانشگاه‌ها بودجه دولتی دریافت نمی‌کنند، محاسبات اقتصادی کسب و کار آنها را مختل می‌کند و لذا مغایر بند ۲ سیاست‌های کلی برنامه ششم و نیز به دلیل عدم ثبات، مغایر بند ۲ سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی است.</p>	<p>بند ۲ سیاست‌های کلی برنامه ششم: بهبود مستمر فضای کسب‌وکار و تقویت ساختار رقابتی و رقابت‌پذیری بازارها</p> <p>بند ۳ سیاست‌های کلی امنیت اقتصادی: قوانین و سیاست‌های اجرایی: باید دارای سازگاری و ثبات و شفافیت و هماهنگی باشد.</p>	<p>ماده ۷- در اجرای بند (ب) ماده(۲۰۲) قانون برنامه ششم توسعه کلیه دانشگاهها و مراکز آموزش عالی و مراکز مدیریت حوزه های علمی مکلفاند متناسب با برآورد نیاز دانشجویان یا طلاب متاهل امم از بومی و غیر بومی ، زن و مرد، نسبت به هزینه کرد ده درصد(۱۰٪) از درآمد اختصاصی و ده درصد(۱۰٪) از اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای سالانه مقرر در بودجه سنواتی خود جهت احداث، تکمیل، تامین و تجهیز خوابگاه های متاهلین اقدام کنند.</p>	۱
<p>مشخص نیست که منبع لازم برای اجرای این تعهدات اضافی که برای بانک‌ها ایجاد می‌شود، از چه محلی است. این وضعیت می‌تواند منجر به خلق پول جدید برای اجرای این تعهدات گردد که نهایتاً به افزایش تورم و آشفتگی بیشتر نظام مالی کشور می‌انجامد.</p>	<p>بند ۹ سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی</p> <p>اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پویایی در تقویت بخش واقعی.</p>	<p>ماده ۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق بانک های عامل و موسسات اعتباری ، نسبت به پرداخت انواع تسهیلات مسکن با هدف تشویق فرزندآوری خانواده ها به شرح زیر اقدام کند:</p> <p>۱- افزایش بیست و پنج درصدی(۲۵٪) سقف تسهیلات خرید، ساخت و جمله تعمیرات مسکن به ازای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن تا حداکثر دو برابر سقف مصوب، بدون نیاز به افزایش مبلغ سیرده بانکی مربوط</p> <p>۲- افزایش دوره بازپرداخت به میزان ۲ سال به ازای هر فرزند زیر ۲۰ سال سن، تا سقف ۱۰ سال بدون افزایش نرخ سود.</p> <p>تبعیره - بانک های عامل مکلف اند نسبت به افزایش تسهیلات، تا سقف مقرر در این ماده، بدون تسویه تسهیلات قبلی اقدام نمایند.</p>	۲

<p>اولاً نسخ قانون سقط درمائی مقبوض مجلس که موارد جواز سقط جنین را به طور مشخص تعیین کرده است و واگذاری تعیین ضوابط مربوط به این امر به یک شورا نهائیاً مجبر به ایجاد ابهام در ضوابط و شرایط سقط جنین نخواهد شد. این ابهام، ماده ۵۶ را در مقابرت با جزء ۳ بند ۹ سیاست‌های کلی قانون‌گذاری قرار می‌دهد که در آن بر شفافیت و عدم ابهام در قانون‌گذاری تأکید شده است.</p> <p>تألیفاً ملاحظه این شورا در تعیین ضوابط سقط جنین به معنای ملاحظه آن در بخشی از امور مربوط به سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در حوزه سلامت است؛ در حالی که بند ۱-۷ سیاست‌های کلی سلامت، این امور را در صلاحیت وزارت بهداشت قرار داده است، لذا این قسمت از مصوبه با بند ۱-۷ سیاست‌های کلی سلامت مقابرت دارد.</p> <p>تألیفاً ایجاد محدودیت بیشتر برای سقط جنین، تمایل به بارداری را، خصوصاً در خانواده‌های دارای خطر بالای بارداری (مانند ازدواج فامیلی، ستین بالا سابقه جنین ناقص و ...) کاهش می‌دهد و نهائیاً نه فقط هدف تدوین‌کنندگان مبنی بر افزایش جمعیت تحقق نمی‌یابد، بلکه بارداری را به رفتاری دارای ریسک بالا تبدیل می‌کند که خانواده‌ها پیش از این از آن اجتناب می‌کنند. این وضعیت، تأثیر منفی بر رشد جمعیت می‌گذارد و مغایر بندهای مختلف سیاست‌های کلی جمعیت و هدف مشترک این سیاست‌هاست.</p>	<p>جزء ۳ بند ۹ سیاست‌های کلی قانون‌گذاری:</p> <p>رعایت اصول قانون‌گذاری و قانون‌نویسی و تعیین سازوکار برای انطباق لوایح و طرح‌های قانونی با تأکید بر:</p> <p>قابل اجرا بودن قانون و قابل سنجش بودن اجرای آن.</p> <p>معلوف بودن به نیازهای واقعی.</p> <p><u>شفافیت و عدم ابهام.</u></p> <p>...</p> <p>بند ۱-۷ سیاست‌های کلی سلامت:</p> <p>تولیت نظام سلامت شامل سیاست‌گذاری‌های اجرایی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، ارزشیابی و نظارت توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.</p> <p>بند ۱ سیاست‌های کلی جمعیت:</p> <p>ارتقاء بویایی، بالندگی و جوانی جمعیت با افزایش نرخ باروری به بیش از سطح جانشینی</p>	<p>ماده ۵۶:</p> <p>سازمان پزشکی قانونی مکلف است حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون دستورالعمل اجرایی سقط را در شورای مرکب از رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور به عنوان رئیس شورا، سه فقیه مجتهد متجرب در فقه پزشکی به تعیین رئیس قوه قضائیه، سه نفر متخصص مرتبط با معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر متخصص پزشکی قانونی با معرفی ریاست سازمان پزشکی قانونی و یک نفر قاضی دیوان عالی کشور به پیشنهاد رئیس قوه قضائیه و یک نفر نماینده عضو کمیسیون بهداشت مجلس به عنوان ناظر، تدوین و تصویب نماید. ممویات با اکثریت آراء و مشروط به رأی موافق حداقل دو فقیه لازم‌الاجراء بوده و پس از آن قانون سقط درمائی مقبوض ۱۳۸۴/۰۳/۲۵ نسخ می‌گردد.</p> <p>تیمبره ۱: شورای مذکور در این ماده مکلف است مسائل مستحدثه در زمینه باروری و پیشگیری و درمان ناباروری را نیز مورد بررسی قرار داده و دستورالعمل فقهی آن را به شیوه این ماده تعیین نماید.</p> <p>تیمبره ۲- کلیه دستورالعمل‌ها و رویه‌ها در حوزه باروری، سقط و ناباروری در این شورا به صورت سالیانه به شیوه این ماده مورد بازنگری قرار می‌گیرد.</p> <p>تیمبره ۳- کلیه مراکز پزشکی قانونی مکلفند بر اساس دستورالعمل ابلاخی، موارد مشمول را به کمیسیون سقط قانونی ارجاع نمایند. این کمیسیون که مرکب از یک قاضی ویژه، یک پزشک متخصص متعهد و یک متخصص پزشک قانونی می باشد، با رعایت اصل عدم جواز سقط در موارد تردید) براساس دستورالعمل فقهی مربوط، با اکثریت آراء مشروط به اینکه قاضی عضو کمیسیون موافق آن باشد، اقدام به صدور رأی می نماید. این رأی قطعی است.</p> <p>تیمبره ۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موظف است دستورالعمل‌های اجرایی این ماده را به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ نماید.</p> <p>تیمبره ۵- بیمارستان‌های مورد تأیید پزشکی قانونی موظفند در موارد مجاز سقط منحصراً پس از احراز عدم امارات و نشانه‌های ولوج روح، سقط جنین را اجرا کنند.</p>
--	--	--